

Streszczenie dla ogółu społeczeństwa

Południowy Kaukaz ma wyjątkowe położenie geograficzne, gdzie różne kultury oddziaływały na siebie; dlatego od dawna jest przedmiotem zainteresowania różnych badaczy. Na północy graniczy ze stepami euroazjatyckimi, podczas gdy na południu znajdował się region, w którym pojawiły się wczesnorolnicze kultury Bliskiego Wschodu i Anatolii. Przez tysiące lat region ten doświadczył licznych zmian społecznych i kulturowych, a także wpływów różnych kultur, jednocześnie zachowując własne odrębne tradycje. Ważna kultura późnego neolitu, która rozwinęła się na Kaukazie Południowym, nazywa się Shomu-Shulaveri, jest datowana na VI tysiąclecie p.n.e. i rozciąga się na współczesnych terytoriach Gruzji, Armenii i Azerbejdżanu.

Niniejszy projekt ma na celu przebadanie diety i gospodarki mieszkańców Kramis Didi Gora, ważnej późnoneolitycznej osady w Gruzji. Stanowisko zostało przebadane po raz pierwszy w 1976 r., a kolejny projekt wykopaliskowy rozpoczął się dwa lata temu. Jego celem jest odpowiedź na szereg pytań dotyczących stylu życia miejscowej ludności, czynników społeczno-ekonomicznych i poglądów religijnych. Zwłaszcza nasza wiedza na temat środowiska i sposobów pozyskiwania żywności jest bardzo ograniczona. Projekt ma szansę zappełnić tę lukę i odpowiedzieć na pytania dotyczące diety i sposobów gospodarowania, w tym technik hodowli zwierząt i wpływu środowiska na te praktyki. Aby

odpowiedzieć na te pytania, projekt wykorzysta nowoczesne narzędzia archeometryczne, takie jak analiza trwałych izotopów, do badania szczątków zwierząt i roślin, a, jeśli to będzie możliwe, również ludzi. Jednym z ważnych celów projektu jest stworzenie regionalnej mapy izotopowej strontu przy użyciu współczesnych roślin, która będzie cennym materiałem nie tylko do badania mobilności na Khramis Didi Gora, ale także do wszelkich przyszłych projektów w regionie Kvemo Kartli. Ta mapa pomoże badaczom zidentyfikować, skąd pochodzili i jak przemieszczali się ludzie i zwierzęta.

Wyniki nie tylko dostarczą nam odpowiedzi na pytania dotyczące codziennego życia populacji Khramis Didi Gora, ale także dadzą nam szansę na porównanie jej górskiego środowiska z nizinym Żytnym Półksiężycem na Bliskim Wschodzie, co pozwoli nam zbadać możliwe wpływy lub różnice w kontekście specyficznych warunków środowiskowych. Projekt udostępni swoje dane w sposób otwarty, a jego efektem będzie publikacja 2 lub 3 artykułów w recenzowanych czasopismach naukowych. Będzie również wspierać międzynarodową współpracę między różnymi naukowcami i zapewni gruzińskim studentom możliwość zapoznania się z metodami instrumentalnymi w archeometrii, co jest wciąż nowością w Gruzji.